

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
ZASTĘPCA PROKURATORA
GENERALNEGO

Warszawa, dnia 19 marca 2010 r.

BM-I-0700-42/1012

PR-V-Pa 31/10

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 23.03.10 r.
nr. 1876 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 22.03.2010.

nr 1405 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanownie Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego złożone na 48 posiedzeniu Senatu w dniu 4 lutego 2010 r. skierowane do Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego oraz do Ministra Infrastruktury, a dotyczące egzekucji obowiązków nakładanych na właścicieli nieruchomości na podstawie art. 126 ustawy o gospodarce nieruchomościami, uprzejmie informuję co następuje.

Zgodnie z regulacją wynikającą z art. 126 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603), w przypadku siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej może udzielić, w drodze decyzji, zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Decyzji tej nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności (art. 126 § 2).

Cytowana ustawa nie zawiera odrębnych przepisów dotyczących egzekucji decyzji wydawanych na jej podstawie.

Przywołany wyżej przepis art. 126 nie zawiera też wyraźnego odesłania do przepisów ustawy egzekucyjnej co nie oznacza, iż nie mają one zastosowania.

Wynika to z przepisu art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954) – zwaną dalej u.p.e.a. – który wymienia obowiązki podlegające egzekucji administracyjnej, a w tym w § 1 pkt 10 między innymi obowiązki o charakterze niepieniężnym pozostające we właściwości organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Decyzje wydawane na podstawie cyt. wyżej art. 126 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nakładające na właściciela obowiązki udostępnienia nieruchomości podmiotowi uprawnionemu do jej czasowego zajęcia, mieszczą się w przedmiotowym zakresie tej regulacji.

Oznacza to, że co do zasady, dopuszczalna jest egzekucja administracyjna powyższego obowiązku.

Stosowanie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ulega pewnym ograniczeniom wynikającym z faktu nadanego z mocy prawa decyzji zezwalającej na czasowe zajęcie nieruchomości, rygoru natychmiastowej wykonalności.

Jest to związane z przyjętym w doktrynie prawa administracyjnego poglądem, iż decyzja której nadano rygor natychmiastowej wykonalności stanowi tytuł wykonawczy. Takie stanowisko prezentowane jest np. w komentarzu do art. 108 k.p.a. Małgorzata Jaśkowska, Andrzej Wróbel Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz LEX 2009 wyd. III.

Ograniczenia, o których mowa powyżej nie odnoszą się do przepisów dotyczących stosowania środków egzekucyjnych określonych w art. 7 u.p.e.a.

W § 2 tego przepisu sformułowano dwie zasady wyboru środka egzekucyjnego:

1. zasada celowości polegająca na zastosowaniu środka egzekucyjnego prowadzącego bezpośrednio do wykonania obowiązku,
2. zasada stosowania środka najmniej uciążliwego.

Wyboru środka egzekucyjnego w konkretnej sprawie, według powyższych zasad, dokonuje organ egzekucyjny w granicach uznania administracyjnego.

Środkami służącymi egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym są:

1. grzywna w celu przymuszenia (art. 119 i nast. u.p.e.a.)
2. wykonanie zastępcze (art. 127 i nast. u.p.e.a.)

3. odebranie rzeczy ruchomej (art. 136 i nast. u.p.e.a.)
4. odebranie nieruchomości (art. 141 i nast. u.p.e.a.)
5. przymus bezpośredni (usunięcie oporu – art. 148 i nast. u.p.e.a.)
6. przymusowe doprowadzenie.

Uwzględniając specyfikę decyzji o tymczasowym zajęciu nieruchomości, a w szczególności fakt ustawowego nadania jej klauzuli natychmiastowej wykonalności, uprawnione jest przyjęcie, iż w przypadku odmowy wykonania nałożonych nią obowiązków, uzasadnione może być zastosowanie przymusu bezpośredniego.

Inne środki egzekucyjne bądź w ogóle nie mają zastosowania w tego rodzaju sprawach – chodzi tu o środki wymienione w punktach 2, 3, 4, 6 – lub ze względu na konieczność szybkiego działania są niecelowe – wskazać tu można środek wymieniony w punkcie 1.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż przedstawione powyżej stanowisko, sformułowane w wyniku oświadczenia Pana Senatora skierowanego do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, jest próbą interpretacji przepisów i określenia relacji występujących między regulacją wprowadzoną art. 126 ustawy o gospodarce nieruchomościami a przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Prokurator Generalny tak jak i prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury nie mają kompetencji w zakresie dokonywania wykładni przepisów prawa.

Czynią to jedynie w procesie stosowania prawa w konkretnych postępowaniach toczących się przy udziale prokuratora. Prawdliwość interpretacji przepisów weryfikowana jest w postępowaniu administracyjnym przez organy administracji wydające orzeczenia oraz przez sądy administracyjne.

Jak wynika z ustaleń poczynionych przez Biuro Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej prokuratorzy z jednostek objętych właściwością Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi nie brali udziału w postępowaniu administracyjnym zakończonym wydaniem przez Starostę Rawskiego decyzji z dnia 6 sierpnia 2008 r. znak GG.I.7011-26/08 ani w postępowaniu dotyczącym jej egzekucji.

Kwestionowane przez Pana Senatora stanowisko Prokuratora Okręgowego w Łodzi przedstawione w piśmie z dnia 8 stycznia 2010 r. numer I Ko 31/09, wyrażone zostało pozaprocesowo. Z tego względu nie podlega ono zmianie ani sprostowaniu przez prokuratora przełożonego jako niewiążące.

Zpoważenie
Z A S T Ę P C A
PROKURATORA GENERALNEGO
A. Pogorzelski
Andrzej Pogorzelski